

prof. zw. dr hab. Teresa-Adamowicz-Kaszuba
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
Św. Marcin 87, 61-808 Poznań
Dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki muzyczne

Poznań, dnia 18 XI 2023 r.

Recenzja dorobku Habilitanta Pana dra Macieja Zimki

Zlecniodawca recenzji

Zlecenie podjęte w związku z postanowieniem Nr 1/2023 Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 11 września 2023 r., powołującym Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu **dr. Maciejowi Zimce**.

Załączony do dokumentacji wniosek Habilitanta z dnia 5 kwietnia 2023 r. wskazuje do przeprowadzenia postępowania Radę do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Do pisma z Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dn. 27.09. 2023 r. została dołączona dokumentacja Habilitanta, sporządzona zgodnie z kryteriami określonymi w art. 220 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W dokumentacji Habilitanta znajduje się:

1. Wniosek przewodni
2. Dane wnioskodawcy
3. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora oraz wcześniejsze dyplomy ukończenia studiów
4. Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej
5. Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny wraz załącznikami (skany dokumentacji)
6. Zrealizowane oryginalne osiągnięcie artystyczne – płyta CD

Podstawowe dane o Habilitancie

Maciej Zimka pochodzi z rodziny inteligenckiej o szerokich zainteresowaniach muzycznych. Atmosfera domu odegrała widoczny wpływ zarówno na wybór ścieżki kształcenia Habilitanta, jak i na wspieranie go w kształtowaniu jego indywidualności artystycznej. Edukację muzyczną na poziomie podstawowym i średnim odbył w OSM w Krośnie, gdzie ukończył z wyróżnieniem klasę akordeonu mgra Mariusza Faryja (I st.) oraz w klasie akordeonu prof. oświaty Andrzeja Smolika i w klasie organów mgra Zdzisława Sierpińskiego (II st.). W 2008 r. podjął studia w krakowskiej Akademii Muzycznej w klasie akordeonu dra Janusza Patera. Habilitant szeroko

uzasadniał swój wybór zarówno miejsca studiów, jak osoby pedagoga przedmiotu głównego. Komplementował też wielu nauczycieli akademickich, z którymi miał okazję się zetknąć podczas studiów w Krakowie, podkreślając ich wpływ na rozwój jego osobowości twórczej. Obydwa stopnie studiów ukończył z wyróżnieniem. W okresie 2013-16 był słuchaczem studiów doktoranckich w macierzystej uczelni. 16 listopada 2016 roku Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie nadała mu stopień doktora sztuki za pracę pt. *Akordeon w muzyce kameralnej Zbigniewa Bargielskiego. Poetyka twórczości i zagadnienia interpretacyjno-wykonawcze w wybranych utworach*.

Od początku swej muzycznej edukacji wziął udział w kilkudziesięciu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach wykonawczych uzyskując czołowe nagrody i wyróżnienia (Sanok, Przemyśl, Mława, Czechowice-Dziedzice, Wilno, Poprad, Klingenthal). Za swoje osiągnięcia wielokrotnie został wyróżniony stypendiami Prezesa Rady Ministrów RP (2006, 2007), Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP (2004, 2005, 2006) oraz nagrodami Prezydenta Miasta Krosna (2006, 2008).

Brał czynny udział w kursach akordeonowych w Miętnej, pod kierunkiem takich wykładowców, jak m.in.: prof. Jurij Szyszkin (Rosja), prof. Włodzimierz Lech Puchnowski, prof. Jerzy Jurek, prof. Klaudiusz Baran (UMFC) oraz w specjalnych lekcjach mistrzowskich prowadzonych przez prof. Bogdana Dowlasza (AM Łódź).

Habilitant prowadzi imponującą działalność koncertową jako solista i kameralista w Polsce, w wielu ośrodkach europejskich oraz w USA (dokładne omówienie w dalszej części recenzji). Z powodzeniem rozwija też swój talent kompozytorski – Habilitant jest laureatem m.in. Grand Prix VIII Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego w Sanoku (2017), II nagrody Ogólnopolskiego Konkursu Kompozytorskiego we Wrocławiu (2017), a po jego utwory chętnie sięgają akordeoniści w kraju i za granicą.

W 2018 roku Habilitant został zatrudniony w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie na stanowisku asystenta, gdzie prowadzi zajęcia z akordeonu i kameralistyki.

Wszystkie dane poświadczone są w załączonej dokumentacji kopiami poszczególnych dokumentów.

Ocena przebiegu kariery zawodowej (autoreferat)

Представленный через Habilitanta dra Macieja Zimkę autoreferat jest obszernym dokumentem, w którym dokonuje on krytycznego oglądu przebiegu swojej kariery zawodowej. Habilitant prezentuje się jako osoba o szerokich zainteresowaniach i talentach muzycznych, w sposób planowy i świadomy kierujący swoją artystyczną karierą – wykonawczą, kompozytorską oraz pedagogiczną.

Spis treści autoreferatu zawiera odniesienia do następujących obszarów działalności:

1. Edukacja
2. Działalność: wykonawcza, kompozytorska, naukowa, dydaktyczna i organizacyjna
3. Opis wskazanego osiągnięcia artystycznego
4. Dalsze zamierzenia artystyczne

Załączony wykaz dorobku i zestaw skanów materiałów dokumentujących treść autoreferatu, przygotowana jest czytelnie, w sposób łatwy do weryfikacji, pozwalający na sporządzenie

szczegółowej recenzji, odnoszącej się do wszystkich aspektów działalności Habilitanta. Na szczególne podkreślenie zasługuje sposób narracji Habilitanta, nacechowany bardzo osobistymi dygresjami, w których odnosi się z atencją i szacunkiem do swych nauczycieli i osób, które w znaczący sposób wpłynęły na kierunek jego wyborów zawodowych. W części trzeciej autoreferatu Habilitant wyjaśnia okoliczności powstawania płyty *CD Out of the circle*, którą wskazuje jako szczególne osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym. Opisuje wyznaczone cele artystyczne, a także dobór składu wykonawczego. Poznajemy poglądy autora dotyczące szczegółów koncepcji wykonawczej, opartej na pogłębionej analizie i charakterystyce warunków akustycznych akordeonu i jego możliwości kształtowania dźwięku w stosunku do skrzypiec, gitary, klarnetu czy drugiego akordeonu. Cenne też są spostrzeżenia Habilitanta na temat inspirującego wpływu na jego rozwój artystyczny współpracy ze znakomitymi muzykami reprezentującymi inne specjalności artystyczne.

Z aplauzem można też przyklasnąć planom i zamierzeniom artystycznym Habilitanta, które z uwagi na rodzaj planowanych działań, interesujące kontakty z muzykami innych specjalności czy kompozytorami, w znaczący sposób mogą przyczynić się do umacniania coraz bardziej satysfakcjonującej pozycji akordeonistyki polskiej w tworzeniu współczesnej kultury muzycznej.

Podsumowując ten fragment recenzji podkreślić wypada imponującą rozległość aktywności twórczych Habilitanta – akordeonisty, kompozytora, aranżera i animatora kultury. Jego działalność po uzyskaniu stopnia doktora nie straciła na dynamice, rozmachu i jakości – w kolejnych punktach niniejszej recenzji będę starała się tezę tę zilustrować.

Wykaz dorobku artystycznego, naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Habilitanta, obejmujący 73 strony, już swoją obszernością dowodzi ww. tezy o niezwykle bogatym życiu artystycznym i dydaktycznym, jakie od lat prowadzi Maciej Zimka. Habilitant **podzielił wykaz osiągnięć** na dwie części: na osiągnięcia uzyskane przed doktoratem (2007 – 2016) oraz po (2016 – 2023).

Ocena aktywności artystycznej

Opisując działalność artystyczną, Habilitant odniósł się do dwóch wzajemnie uzupełniających się i równie ważnych kategorii: **działalność wykonawczą** (instrumentalną, akordeonową) i **działalność twórczą** (kompozytorską). W swych rozważaniach na ten temat w autoreferacie Habilitant stwierdził, iż „moje właściwe życie artystyczne rozpoczęło się w okresie studiów wraz z odkryciem muzyki kameralnej”. I rzeczywiście w spisie, obok wykazu koncertów solowych (m. in. trasy koncertowe w USA – 2011 i Izraelu – 2017; koncert na akordeon i orkiestrę kameralną z orkiestrą *Sinfonietta Cracovia* pod batutą Macieja Tworka w ramach inauguracji VI Krakowskiego Festiwalu Akordeonowego – 2017 autorstwa M. Zimki) dominuje nurt muzyki kameralnej. Habilitant podkreśla znaczenie, jakie miały dla jego rozwoju kontakty twórcze z muzykami, z którymi tworzył wieloletnie projekty artystyczne. Wymienia tu istotne dla siebie formacje, w których uczestniczył jako akordeonista i kompozytor m. in. :

duo Cord AniMa ze skrzypaczką Anną Trólką (2009 – 2015);

duo Ardente z wiolonczelistką Aleksandrą Lelek (od 2012 i nadal);

duet akordeonowy z Wiesławem Ochwatem (od 2012 i nadal);

duo z Bożeną Boba-Dygą, artystka zajmująca się m.in. śpiewem, poezją i komponowaniem (od 2010 i nadal);

duo ze śpiewaczką Magdaleną Cornelius-Kulig-mezzosopran (2019 i nadal);

duo z kłarnecistą Piotrem Lato;

duo ze skrzypaczką Marią Sławek;

duo z gitarzystą Miłoshem Mączyńskim.

Z recenzenckiego obowiązku dokonałam podsumowania działalności artystycznej Habilitanta:

w okresie przed doktoratem 2006-2016 Maciej Zimka jako znaczące opisał 31 koncertów solowych i kameralnych, w tym 11 stanowiły prawykonania swoich kompozycji oraz współczesnych kompozytorów; był to też okres wzmożonej działalności konkursowej – 9 nagród i wyróżnień w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach wykonawczych w Polsce i zagranicą. W tym okresie powstało 43 jego kompozycji głównie na akordeon solo i zespoły akordeonowe, z tego 12 z nich uzyskała nagrody i wyróżnienia na Międzynarodowym Konkursie Akordeonowym na kompozycje akordeonowe w Sanoku oraz w Ogólnopolskim Konkursie Kompozytorskim im. Adama Didury również w Sanoku. Do listy osiągnięć zaliczyć też należy publikację trzech albumów: QUFI, duo Ardente oraz „Zmysłowe słuchowisko”. Aktywność i dorobek M. Zimki zostały 4.krotnie uhonorowane stypendiami twórczymi: Sapere Auso (2009, 2011, 2012) oraz stypendium Twórczym Miasta Krakowa (2013).

Okres po uzyskaniu doktoratu 2016 – 2023 przyniósł intensyfikację działań artystycznych i twórczych Habilitanta. Ilość koncertów, w których Habilitant uczestniczył w różnych rolach – jako solista, jako członek ww. zespołów kameralnych oraz zespołów w składach dyktowanych potrzebami konkretnych projektów artystycznych, zwiększyła się sześciokrotnie (**187**), w tym odnotowano 27 prawykonawców; powstało 19 kompozycji, z których 13 prawykonano. Habilitant powiększył też swoje konto nagród konkursów wykonawczych o 2. kolejne (w duecie akordeonowym) oraz 3 nagrody kompozytorskie (Wrocław „...kiedy myślę Ryszard Bukowski” oraz dwukrotnie w Sanoku w ww. konkursach). W okresie tym Habilitant opublikował 5 płyt: 2 single oraz albumy *Traumvogel*, *AccChameleon* i *Out of the circle*. Nagrodę za Najlepszy Album Instrumentalny 2022 Magazynu „Clouzine” (USA) zyskał album *AccoChameleon*; *Out of the circle* z kolei Nagrodę za Najlepszy Album Muzyki Klasycznej w tym samym konkursie oraz Złoty Dyplom w konkursie *Muzyczne Orły 2021* organizowany przez Filharmonię Łódzką.

Podziw budzi **różnorodność i obszerność repertuaru** Habilitanta, obejmujący muzykę różnych epok, stylów i gatunków, w których porusza się on ze swobodą, świadczącą o wszechstronnym warsztacie instrumentalnym i mentalnym, pozwalającym mu podejmować wyzwania w szerokim spectrum artystycznych wyzwań. Z jednej strony mamy utwory muzyki współczesnej, również pisanej tu i teraz z projektami awangardowymi włącznie, gdy z drugiej Habilitant, bez trudu sięga po repertuar wcześniejszych epok czy tworzony na różne zespoły wykonawcze i twórczo adaptuje je na składy z akordeonem. Ciekawym doświadczeniem są koncerty i nagrania w projektach interdyscyplinarnych (piosenka poetycka, film, słuchowisko).

Podobnie z dużą satysfakcją odnotowałam informacje o prestiżowych imprezach i estradach, na które Habilitant był zapraszany. Dość wymienić tu koncerty i festiwale akordeonowe, festiwale muzyki współczesnej, muzyki kameralnej, muzyki barokowej czy tematyczne cykle koncertowe w Polsce i zagranicą.

Mam wrażenie spełniania się, w aktywności młodego pokolenia akordeonistów, postulatów i marzeń, z jakimi my, przedstawiciele starszych pokoleń rozpoczynaliśmy proces promocji akordeonu jako instrumentu muzyki artystycznej pół wieku temu. Uczestnicząc w III edycji Gali Konkursu *Muzyczne Orły* w Filharmonii Łódzkiej 24 września 2023 „roślam” z dumy z widocznej obecności akordeonistów zarówno wśród wyróżnionych, jak i na estradzie w części artystycznej imprezy. To właśnie Macieja Zimkę podziwialiśmy dwukrotnie w części muzycznej Gali, gdy demonstrował swój kunszt wykonawczy i kompozytorski w duecie ze śpiewaczką i klawecistą.

W opisie dorobku artystycznego Habilitanta nie może zabraknąć odniesienia się do jego **twórczości kompozytorskiej**. Maciej Zimka jest autorem 63 utworów, w tym 18 solowych, 41 kameralnych (z czego 11 wokalnoinstrumentalnych), 1. chóralnego, 1. koncertu; akordeon znajduje się w obsadzie 33 spośród ogólnej liczby kompozycji. Część utworów powstała na zamówienie artystów i instytucji, część została zainspirowana wymogami konkursów kompozytorskich (ww. kilkanaście nagród). O artystycznym usytuowaniu Jego pozycji zawodowej jako kompozytora świadczyć może bogata lista wybitnych instrumentalistów, którzy sięgali po jego utwory, bądź je specjalnie zamawiali. Przychylam się do opinii wyrażonej przez recenzenta Ruchu Muzycznego red. Mateusza Ciupka po wykonaniu Koncertu na akordeon i smyczki Habilitanta:

„Maciej Zimka – podobnie jak inni muzycy rewołucjoniści w białych rękawiczkach – napełnia dawne formy nową treścią, szanując publiczność filharmoniczną – z myślą o niej utwór jest napisany. Publiczność ta lubi koncerty solowe i oczekuje czegoś nowego. Kompozytor wychodzi naprzeciw tego upodobania, pisząc utwór, który zdecydowanie chce »podoobać się światu«, ale bez popadania w efekciarstwo i tanie chwyt”.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, naukowych i organizacyjno-popularyzatorskich

Z dokumentacji wynika, iż Habilitant rozpoczął **karierę dydaktyczną** w 2018 jako asystent w klasie akordeonu w Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie, gdzie prowadzi zajęcia z przedmiotu głównego (akordeon) oraz z kameralistyki. W okresie 2028-2023 jego studenci uzyskali 6 nagród i wyróżnień (1 w kat. solowej, 5 w kat. kameralnej dla duetu akordeonowego) w Czechowicach-Dziedzicach, Sztokholmie/Szwecja, Belgradzie/Serbia,, Popradzie/Słowacja i Francji. Dowodzi to, iż Habilitant potrafi działać mobilizująco na studentów, zachęcając ich do uczestnictwa w konkursach, które stanowi zewnętrzną weryfikację jego pracy.

Habilitant miał dwukrotnie okazję pełnić rolę jurora w 2020r. na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym *Opus* w Krakowie oraz w 2022r. na 26. Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Akordeonowej w Przemyślu.

Zainteresowania naukowe Habilitanta wynikają ze specyfiki jego uzdolnień oraz z charakteru jego działalności artystycznej i kompozytorskiej. Koncentrują się wokół twórczości kompozytorów współczesnych piszących na akordeon bądź na różne składy wykonawcze z udziałem akordeonu. Habilitant wykazuje się też umiejętnością snucia refleksji teoretycznych, dotyczących własnej twórczości, poświęcając analizie swoich dokonań wystąpienia i wykłady.

W 2022 i 2023 r. w ramach programu Erasmus+ w *Conservatorio Superior de Música de Canarias*, Las Palmas (Hiszpania) wygłosił 2 referaty na temat współczesnej twórczości na akordeon oraz poprowadził masterclasses; Habilitant ma też na swym koncie 6 wystąpień na ww. tematy na konferencjach naukowych w akademiach muzycznych w Gdańsku, Krakowie i Katowicach oraz w Nowym Sączu. W wykazie przytacza też dwunastokrotne prowadzenie

warsztatów dla uczniów i nauczycieli akordeonu w szkołach muzycznych I i II st. w Nowym Sączu, Opolu, Wrocławiu, Nowym Targu, Sanoku, Krośnie i Sosnowcu.

W zakresie **działań popularyzatorsko-organizacyjnych** lista zasług Habilitanta jest równie mocnym punktem jego dorobku. Maciej Zimka jest inicjatorem, dyrektorem artystycznym bądź kuratorem szeregu imprez m. in.: Koncertu Prawykonawców Utworów Akordeonowych, Małopolskiego Festiwalu Muzycznego „Muzyka w Zabytkach, Morsztyn Barok Festiwal, Krakowskiego Festiwalu Akordeonowego, Art Forum Festival. Współpracuje przy organizacji wielu przedsięwzięć kulturalnych w zakresie pozyskiwania oraz rozliczania grantów i dotacji, a także koordynowania projektów na poziomie merytorycznym i administracyjnym. Habilitant podkreśla zwłaszcza efekty organizacji wspomnianego wyżej Koncertu Prawykonawców – w kolejnych edycjach imprezy udało się doprowadzić do prawykonania 55 utworów solowych i kameralnych takich kompozytorów, jak m.in. Edward Bogusławski, Joshua Brown (Wielka Brytania), Maciej Jabłoński, Zygmunt Krauze, Tadeusz Wielecki, Paweł Hendrich, Peter Machajdík (Słowacja), Piotr Peszat, Szymon Strzelec czy Tyler Versluis (Kanada) przez czołowych akordeonistów młodego pokolenia.

Jako pracownik AM w Krakowie jest współorganizatorem trzech Konferencji Naukowo-Artystycznych związanych tematycznie z literaturą i historią akordeonistyki.

Podsumowując: Habilitant jest prężnie działającym animatorem kultury, walczy o przyczyniającym się do aktywizacji środowiska muzycznego regionu.

Ocena zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia artystycznego

Habilitant przedstawił jako swoje najważniejsze osiągnięcie artystyczne po otrzymaniu doktoratu płytę **CD *Out of the Circle*** wyd. Opus Series 65/2021. Zawiera ona wg Habilitanta najbardziej reprezentatywne dla jego twórczości kompozycje kameralne z udziałem akordeonu: **Sonatę** na skrzypce i akordeon, ***Dimension (Triple Point)*** na dwa akordeony, **Sonatę** na akordeon i gitarę oraz ***Out of the Circle*** na klarnet i akordeon. Współwykonawcami, zamieszczonych na płycie nagrań obok Habilitanta (akordeon) są: Maria Sławek (skrzypce), Wiesław Ochwat (akordeon), Miłosz Mączyński (gitarę) oraz Piotr Lato (klarnet). Wybór tej właśnie płyty został dokonany przez Habilitanta w sposób w pełni świadomy – łączy dwie dziedziny, stanowiące przedmiot zainteresowania zawodowego Habilitanta: kompozycję i wykonawstwo. Dodać tu należy preferowanie przez Habilitanta muzyki kameralnej jako głównej formy aktywności artystycznej. Nagrania dokonano w Studiu Koncertowym S1 Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie w 2021 roku; masteringu dokonała Ewa Guziółek-Tubelewicz.

Znalazłam się w trudnej sytuacji, zastanawiając się czy podziwiać dzieło czy wykonawstwo?, tym bardziej, że starałam się odnieść się do sprawy wg łacińskiej maksymy *ab lowe principiupium*, która mówi o wyłanianiu rzeczy najważniejszej. Muszę więc stwierdzić dobitnie, że oba obszary są godne najwyższych ocen.

W pierwszym rzędzie więc chciałabym podzielić się moimi zachwytem i uniesieniami – oto słuchałam pierwszorzędnego muzyka o zdumiewającym poziomie biegłości instrumentalnej, której używają świadomie w procesie kreowania sztuki bardzo indywidualnej, w przypadku Habilitanta podwójnie własnej, bo najpierw przez siebie skomponowanej i następnie ze swoimi

przyjaciółmi muzycznymi urealnionej poprzez wykonania, prezentujące najwyższe standardy techniczne i muzyczne.

Habilitant przytacza w autoreferacie okoliczności powstania swoich utworów oraz historię wykonania, a także dogłębną analizę formalną przedstawionych kompozycji, co jest ważne dla przyszłych wykonawców. Przyznam jednak, że mniej przekonujące okazało się dla mnie zrecenzowanie własnych wykonania przez Habilitanta. Jako recenzent poczułam się w pewnym stopniu wyręczona. Choć może w wypadku własnej twórczości taka autopromocja swoich koncepcji interpretacyjnych jest zrozumiała?

Album otwiera **Sonata na skrzypce i akordeon** – kompozytor z całą świadomością sięga po klasyczne wzorce, wypełniając je oryginalną, współczesną treścią. Struktury metryczne, zwiewna, poszarpana motywika części I i III nasunęła mi skojarzenia z idiomem piazzolowskim. W niczym nie zaprzecza to wpływowi, na które powołuje się Habilitant, rozszerza raczej krąg możliwych, nieraz nieuświadomionych inspiracji. Część II to passacaglia przechodząca w bolero, wzorem „ravelowskiego” hitu zbudowane na wyrazistym ostinato rytmicznym – niezwykle celny zabieg kompozytorski, gwarantujący skupienie uwagi słuchaczy oraz zapamiętanie, nawet po jednokrotnym wysłuchaniu. Zgodnie z zapowiedzią Habilitanta duet współgra ze sobą znakomicie. Stopliwość artykulacyjna i kolorystyczna akordeonu i skrzypiec wspólnie podkreśla architekturę utworu i jego emocjonalne oddziaływanie.

Drugi z utworów stanowi interesujący przegląd różnych faktur i sposobów narracji, możliwych do realizacji na akordeonie w duecie akordeonowym. Każdy z jego członków jest autonomicznym i równoprawnym partnerem w swoistym muzycznym pojedynku/pojednaniu, tworząc w każdym kolejnym wykonaniu coraz to inne wielobarwne muzyczne kolaże. Tytuł utworu **Dimension (Triple Point)** oddaje wielowymiarowe odniesienia, w które szybuje wyobraźnia wykonawców i słuchaczy. Habilitant podkreśla/docenia wagę wielu wcześniejszych wykonania *Dimension* w składzie prezentowanym na płycie na atrakcyjność interpretacji utworu zapisanej na CD.

Trzeci z przedstawionych na płycie utworów to czteroczęściowa **Sonata na gitarę i akordeon** – w opinii Habilitanta stanowiła największe techniczne i muzyczne wyzwanie. Zestawienie tak różnych pod względem źródła dźwięku i sposobów jego wydobywania instrumentów jak akordeon i gitara stworzyło dla Habilitanta świetną okazję do pokazania swego kunsztu kompozytorskiego. Trudności, które mogłyby wynikać z ww. różnic Maciej Zimka-kompozytor przekuwa w pomysły konstruuje przebieg i fakturę utworu. Maciej Zimka akordeonista-wykonawca staje na wysokości wykreowanego przez siebie zadania i wraz z gitarzystą tworzy „nowe brzmienia obu instrumentów”.

Z ciekawością przystąpiłam do wysłuchania ostatniego utworu o formie segmentowo-ewolucyjnej, którego tytuł **Out of the circle** otrzymała cała płyta. Kompozytor eksploruje w początkowym fragmencie wspólne cechy klarnetu i akordeonu w zakresie kształtowania dźwięku podczas jego trwania – dotyczy to takich parametrów dźwięku jak jego wysokość (gliss. na dźwięku), dynamika czy artykulacja, uzyskując frapujące efekty sonorystyczne. W kolejnym segmencie w partiach obu instrumentów występuje faktura dialogująca w formie triowej

(klarnet, manual dyszkantowy, manual melodyczny). Motywem przewodnim jest uporczywe, kilkukrotne powtarzanie dźwięku na jednej wysokości z wychylaniem w górę lub w dół (najczęściej o kwartę zwiększoną). Narracja dynamizuje się wraz ze zmianą charakteru dalszych części na motoryczny – kompozytor stwarza możliwości wykonawcom prezentacji sprawności i biegłości technicznej, choć nie jest to w żadnym razie cel sam w sobie, a służy budowaniu dramaturgii utworu.

Wracając do tytułu płyty, można się było spodziewać, iż kompozytor zaszyfrowuje w ten sposób pewien klucz do interpretacji płyty jako całości, czy wręcz do swojej sylwetki artystycznej. Owo wychodzenie poza krąg – przekraczanie bariery, przełamanie konwencji na pewno należy uznać za egzemplifikację postawy twórczej Habilitanta. Maciej Zimka sięga w zaprezentowanej na płycie twórczości po gatunki i formy klasyczne (sonata, scherzo, rondo, passacaglia przechodząca w taniec z wyraźnym idiomem rytmicznym – bolero, formy imitacyjne, ewolucyjne) z jednej strony, potwierdzając swą dużą świadomość warsztatową, zaś z drugiej stara się on przekraczać te wybrane ramy formalne. Daje to finalnie efekt interesujący i frapujący zarazem, podkreślony końcowym klasterowym „wykrzyknikiem” – swoistym „wypadnięciem z koła” w ostatniej kompozycji. I w tym względzie zgodziłabym się z diagnozą recenzenta płyty red. Mateusza Ociepki, który odnosi owo „wychodzenie poza krąg” do innych aspektów aktywności Habilitanta. Jednakże chciałabym uzupełnić tę charakterystykę widzeniem niejako z wnętrza owego kręgu – warto odnotować, że postawa twórcza Habilitanta nie jest rzadkością w środowisku akordeonistów, w którym możemy wskazać wiele podobnych przypadków udanego łączenia różnorodnych przejawów talentu muzycznego tzn. wykonawczych i kompozytorskich (w Polsce m. in.: Bogdan Dowłasz, Krzysztof Olczak, Andrzej Krzanowski, Bogdan Precz, Marcin Bortnowski, Michał Moc, Jerzy Mądrowski, Paweł Sławiński, Mikołaj Majkusiak, Sławomir Kandziora, Kinga Brośawska-Zawadzka, Cezary Paciorek, Janusz Wojtarowicz, Piotr Dziubek, Przemysław Książek, Leszek Kołodziejski, Ryszard Lubieniecki, Grzegorz Uran, Paweł Janas, Alina Dzieciół). Lista, na pewno niepełna, w niczym nie umniejsza wagi dokonań Habilitanta. Została tu przytoczona celem podkreślenia specyfiki naszego środowiska akordeonowego – gdzie wszelkie przejawy talentu twórczego znajdują podniety/zachętę do prezentacji i rozwoju. Stąd stosunkowa duża jest liczba ujawniających się akordeonistów-kompozytorów w stosunku do podobnych przypadków wśród innych grup instrumentalistów. W tym sensie więc Maciej Zimka, nie wykracza poza krąg środowiskowy, odwrotnie jego przypadek można traktować jako mocne i przekonujące potwierdzenie scharakteryzowanej wyżej specyfiki funkcjonowania środowiska akordeonowego.

Podsumowując: album *Out of the circle* zawiera kompozycje, które otrzymały potwierdzenie swej klasy artystycznej w konkursach kompozytorskich czy na prestiżowych koncertach i festiwalach, a sama płyta uzyskała pozytywne recenzje w zagranicznych czasopiśmie i portalach muzycznych, a także złoty dyplom w Konkursie *Muzyczne Orły 2022* za wybitne osiągnięcie w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne zrealizowane w 2021 roku. Z całą mocą podzielam ww. opinie.

Przedstawione osiągnięcie artystyczne przyjmuję.

Konkluzja

Pan dr Maciej Zimka istotę twórczości widzi w budowaniu i wyrażaniu własnego świata dźwięków i doznań, w odkrywaniu piękna i dzieleniu się nim z współwykonawcami i słuchaczami. Oceniam Habilitanta jako dojrzałego i świadomego artystę, prowadzącego wielostronną i bogatą działalność zawodową. Zarówno ilościowy, a przede wszystkim, jakościowy aspekt jego aktywności twórczej jako instrumentalisty i kompozytora oraz pedagoga i organizatora życia muzycznego, świadczy o szerokich horyzontach, wiedzy, wrażliwości muzycznej, wysokim poziomie technicznego opanowania instrumentu i niewątpliwym talencie kompozytorskim. Przywołany powyżej udział Habilitanta w znaczących imprezach muzycznych w kraju i zagranicą, prezentacje muzyczne w prestiżowych ośrodkach kultury, bogaty dorobek w obszarze prawykonań, nagrane płyty, dorobek kompozytorski, aktywność naukowa, pedagogiczna i organizacyjna pozwalają uznać jego działalność po uzyskaniu stopnia doktora (w rozumieniu art. 219 Ustawy z dnia 20.07.2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) **za znaczący wkład w rozwój reprezentowanej dziedziny sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.**

Osiągnięcia Pana dra Macieja Zimki przyjmuję.

